

Marfan is 50%, waarbij niet te voorspellen is hoe ernstig het ziektebeeld zal zijn; (b) het toegenomen risico van vaatruptuur tijdens of kort na de zwangerschap; (c) de kortere levensverwachting als moeder, ongeacht de vraag of deze nadelig beïnvloed wordt door de zwangerschap.

Ook om deze risico's zorgvuldig te kunnen overwegen is het van groot belang dat definitief wordt vastgesteld of de dochters aan het syndroom lijden. Hebben zij geen verschijnselen dan hoeven zij niets te vrezen en zullen ook hun nakomelingen geen ziekteverschijnselen tonen.

De eventuele psychische schade aan de meisjes zal niet kunnen worden ontlopen, maar het gaat ook om een ernstige aandoening. Wel zal natuurlijk, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en de situatie in het gezin, vooral gezorgd moeten worden dat de schade tot een minimum beperkt wordt. Dit kan gebeuren door iemand die op de hoogte is van de problematiek van het syndroom en van het gezin, als coördinator van het onderzoek te laten optreden die de introductie bij de verschillende specialisten regelt.

Gezien de ernstige consequenties kan men zich zelfs de vraag stellen of niet ook familieleden van de overleden moeder nader onderzocht zullen moeten worden.

BOEKAANKONDIGINGEN

J. E. GREVING, *Bioanalysis and pharmacokinetics of oxyphenonium bromide*. Proefschrift Groningen, 25 mei 1981 (promotor: prof. dr. R. A. de Zeeuw).

Nu de stroom van originele geneesmiddelen wat aan het opdrogen is, kan het oppoetsen van „grandfather drugs” een waardevolle exercitie zijn. Eén van die middelen is het anticholinergicum oxyphenonium (Antrenyl), dat in zijn soort niet een van de slechtste was. Gezien de grote belangstelling van de Groningse longkliniek voor de behandeling van CARA met anticholinergica, is het dan ook niet verwonderlijk dat men bij het zoeken naar mogelijke per os werkzame preparaten oxyphenonium heeft uitgekozen voor nadere bestudering. Aangezien over dit uit 1949 stammende geneesmiddel de meest essentiële gegevens betreffende resorptie, stofwisseling en uitscheiding ontbraken, lag in eerste instantie een analytisch en farmacokinetisch onderzoek voor de hand. De eerder door dezelfde groep opgedane vloeistofchromatografische ervaring met het bepalen in lichaamsvloeistoffen van andere kwaternaire ammoniumverbindingen, zoals thiazinamium, kwam hierbij goed van pas. De schrijver heeft vervolgens een uitstekend kinetisch onderzoek bij CARA-patiënten verricht met de parenterale en orale vormen van het middel, waaruit een langzame resorptie, een trage eliminatie en een lage, doch redelijk constante biologische beschikbaarheid blijken. Men kan nu met enige geruststelling en belangstelling uitzien naar het verdere, nog te publiceren, klinisch-farmacologische onderzoek, dat zonder deze grondige en duidelijke voorstudie zinloos geweest zou zijn.

L. OFFERHAUS

INGEZONDEN

Overvloedig cerumen

Naar aanleiding van vraag 32 (1981) wil ik het volgende opmerken: Eén van mijn patiënten heeft al jarenlang de gewoonte om tijdens het dagelijks bad de douchekop vlak voor de porus acusticus externus te houden. Zijn gehoorgangen zijn brandschoon en bieden een volkomen rustig aspect. Misschien een oplossing voor de in vraag 32 genoemde patiënt, wiens oren elke zes weken door de huisarts moeten worden uitgespoten.

Literatuur: Vraag 32 (1981) *Ned. T. Geneesk.* 125, 844.

Ermelo, mei 1981

A. H. WISSEL

De door collega Wissel aangeraden oplossing voor verwijdering van cerumen uit de uitwendige gehoorgang is zeker ongewoon, meestal overbodig en soms zelfs gevaarlijk. Ik zou deze methode in haar algemeenheid dan ook niet willen propageren. In geselecteerde gevallen kan men een patiënt met behulp van een rubber ballonnetje het oor laten spoelen met lauwwater. Verder dan dat zou ik niet willen gaan.

Tenslotte dient ook bedacht te worden dat, zoals aangetoond is door onze landgenoot Van Gilse, frequent koud water in de gehoorgang aanleiding geeft tot exostosevorming.

N. J. M. AARTS e.a., *Beeldvorming in de medische diagnostiek*. (Scholing en Nascholing, deel V.) 107 bl., fig., tabellen. Stafleu, Alphen aan den Rijn 1980. Prijs: ingen. f 14,75.

In dit boekje zijn zeven voordrachten bijeengebracht die gehouden werden op een symposium tijdens de Federatieve vergadering van Medisch Wetenschappelijke Verenigingen 1980.

Van de beeldvorming in de medische diagnostiek worden de röntgenologie, de thermografie, de echografie en de nucleaire geneeskunde besproken. Enkele technische en klinische aspecten van de computertomografie werden in aparte voordrachten behandeld. De meeste opstellen zijn beknopt en helder van stijl en de illustraties zijn goed te beoordelen. Het boekje wordt voor een bescheiden prijs in de handel gebracht en verschaft de lezer een aardige inleiding tot een belangrijk onderdeel van de medische technologie.

A. E. VAN VOORTHUISEN

H. KILLIAN, *Cold and frost injuries – rewarming damages*. Biological, angiological and clinical aspects. (Disaster medicine, vol. 3.) 250 bl., 89 fig. Springer-Verlag, Berlijn 1981. Prijs: ingen. DM. 138,—.

Infection and the compromised host. Clinical correlations and therapeutic approaches. 2e druk. Onder redactie van J. C. ALLEN. 274 bl., fig., tabellen. Williams & Wilkins, Baltimore 1981. Prijs: ingen. \$ 35,—.